

IZVOARELE

Ziar de interes local al Primăriei oraș Borsec.

Ediția IV. August 2018

”ÎNTÂLNIREA ORAȘELOR ÎNFRĂȚITE

- Viitorul Europei și Alegerile Parlamentare 2019”, în cadrul ediției a XXIII-a a Zilelor Orașului Borsec

Orașul Borsec este câștigătorul unui nou proiect de finanțare în cadrul programului ”Europa pentru Cetățeni 2014-2020”, măsura 2.1 ”Întâlnirea Orașelor Înfrățite”, în valoare de 25000 euro.

În perioada 1 – 6 august 2018 s-a desfășurat evenimentul inițiat de Orașul Borsec cu titlul ”Întâlnirea orașelor înfrățite - Viitorul Europei și Alegerile Parlamentare 2019”, în cadrul ediției a XXIII-a a Zilelor Orașului Borsec.

Organizarea evenimentului este dovada faptului că se pot face lucruri valoroase în viața unei comunități, cu impact regional și național. În acest proiect actorii principali au fost din 5 țări membre ale Uniunii Europene: Ungaria, Slovacia, Serbia, Republica Cehă și România - din 11 localități diferite ale acestor țări.

În cadrul evenimentului s-au organizat mai multe activități pentru membrii delegației din orașele înfrățite și din orașele partenere, pentru localnici și turiști: vizitarea obiectivelor turistice din stațiune, vizitarea localităților din județele apropiate, organizarea diferitelor dezbateri și ziua porților deschise, organizarea concursului de gătit și zilnic au fost concerte la scena din Poiana Hármasliget.

Teme de conferințe și discuții:

1. Uniunea Europeană - menținerea rolului său de lider într-o lume tot mai globalizată! Posibilitățile de finanțare din partea Uniunii Europene.

2. Copiii Europei - care sunt pașii de urmat pentru a asigura tinerei generații un trai bun și sigur!

3. Istoria și realizările concrete ale Uniunii Europene, participarea la alegerile Parlamentului European din 2019.

4. Concluzii privind trecutul nostru - prezentul nostru - viitorul tinerei generații și a Uniunii Europene

Un segment important în cadrul acestui eveniment a fost ”ZIUA PORȚILOR DESCHISE LA CENTRUL DE TRATAMENT SPA ȘI WELLNESS” aflat în construcție, în data de 4 august 2018. Cu ocazia acestui eveniment a fost invitat domnul Sogor Csaba din partea Parlamentului European și domnul Bende Sándor din Camera Deputaților.

(continuare pe pagina 2.)

foto: Móga Attila

foto: Farkas Aladár

foto: Móga Attila

(continuare de pe pagina 1.)

De asemenea, duminică, 5 august, a avut loc un concurs de gătit cu participarea reprezentanților țărilor implicate în proiect, precum și a localnicilor. Au fost 19 echipe participante, sau pregătit diverse mâncăruri tradiționale țării și regiunii de apartenență.

Obiectivul global al proiectului a fost acela de a aduce conceptul Uniunii mai aproape de cetățeni. Toate programele organizate au contribuit la transmiterea unui mesaj către cetățeni: indiferent de etnie, limbă, religie și cetățenie, suntem egali sub egida Uniunii Europene, toți avem drepturi egale și doar noi suntem responsabili ca să avem un Viitor al Europei sigur și durabil.

foto: Móga Attila

HOTĂRĂRILE CONSILIULUI LOCAL ORĂȘENESC BORSEC

Consiliul local al orașului Borsec s-a întrunit pe data de 14 august 2018 și au fost adoptate următoarele hotărâri:

În Hotărârea nr. 84 s-a aprobat execuția bugetelor pe trimestrul II al anului 2018.

În Hotărârea nr. 85 s-a aprobat rectificarea bugetului local pe anul 2018.

În Hotărârea nr. 86 s-a aprobat deplasarea unei delegații oficiale la Zákányszék - Ungaria.

În Hotărârea nr. 87 s-a ales președintele de ședință, pe domnul Ungureanu Ioan.

În Hotărârea nr. 88 s-a aprobat prelungirea Contractului de delegare a gestiunii a serviciului public de colectare și transport deșeuri menajere în orașul Borsec, județul Harghita, pentru încă 9 luni.

În Hotărârea nr. 89 s-a aprobat intabularea a patru construcții în domeniul privat al orașului Borsec, județul Harghita, de pe strada Petőfi Sándor și Nadășa.

Consiliul local al orașului Borsec s-a întrunit pe data de 24 august 2018 și au fost adoptate următoarele hotărâri:

În Hotărârea nr. 90 s-a aprobat Documentația de Avizare a Lucrărilor de Intervenții (DALI) a devizului general, actualizarea indicatorilor tehnico-economici pentru proiectul Restaurare și consolidare clădire din cadrul ansamblului Balnear 7 Izvoare, casa de cultură în stațiunea turistică Borsec, județul Harghita.

În Hotărârea nr. 91 s-a aprobat Devizul General a indicatorilor tehnico - economici pentru proiectul: Reabilitarea și consolidarea de acces, reamenajare terenuri și zone verzi în orașul Borsec, județul Harghita.

În Hotărârea nr. 92 s-a aprobat Studiul de fezabilitate, Devizul General și a indicatorilor tehnico economici pentru

proiectul: Demolare clădiri, construcții locuințe sociale noi în orașul Borsec, județul Harghita.

În Hotărârea nr. 93 s-a aprobat implementarea proiectului integrat POR/2018/13/13.1/1/7 – Axa prioritară 13 - „Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii”, Prioritatea de investiții 9b – „Oferirea de sprijin pentru revitalizarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale”, Obiectivul specific 13.1 – „Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România și a cheltuielilor aferente acestuia.

În Hotărârea nr. 94 s-a aprobat trecerea în domeniul public al orașului și intabularea unor suprafețe de teren.

În Hotărârea nr. 95 s-a aprobat deplasarea d-lui viceprimar la Fonyód – Ungaria.

În Hotărârea nr. 96 s-a aprobat deplasarea D-lui primar la Svitavka- Cehia.

În Hotărârea nr. 97 s-a ales președintele de ședință.

În Hotărârea nr. 98 s-a aprobat Devizul general actualizat al Studiului de fezabilitate aferent obiectivului de investiții „Construirea unei baze Salvamont în Orașul Borsec”

În Hotărârea nr. 99 s-a aprobat modificarea Hotărârii Consiliului local orășenesc Borsec nr.94/2017, privind aprobarea activităților prin care va fi implicat U.A.T. Județul Harghita prin Consiliul Județean Harghita în parteneriat cu U.A.T. Orașul Borsec, privind managementul și implementarea proiectului de finanțare ”Modernizare/ Construire și dotare de noi baze de salvamont în județul Harghita – Borsec” în cadrul P.O.R. 2014-2020, Axa prioritară 7., prioritatea de investiții 7.1.

În Hotărârea nr. 100 s-a aprobat deplasarea unui consilier la Rudabánya - Ungaria.

ELEGANȚĂ, STIL ȘI POMPĂ LA FESTIVALUL NOSTALGIC, BORSEC FEST EDIȚIA A VII-A 2018

fotografii: Móga Attila

În perioada 18-19 august 2018, în stațiunea Borsec a avut loc evenimentul Festivalul Nostalgic – Borsec Fest ediția a VII-a. Oaspeții, invitații și localnici au avut parte de o frumoasă călătorie în lumea amintirilor de odinioară. Evenimentul s-a realizat cu susținerea Consiliului Județean Harghita, a Primăriei oraș Borsec și Fundației Pro Borsec.

Evenimentul a cuprins mai multe concerte, momente artistice, dansuri, plimbări pe aleile din stațiune ale tinerilor îmbrăcați în haine de epocă.

La deschiderea festivalului, sâmbătă 18 august 2018, domnul primar al orașului Borsec, Mik József, împreună cu invitatul Barti Tihamér – vicepreședintele Consiliului Județean Harghita, au ținut un discurs cu ocazia evenimentului. Programul a continuat cu un spectacol de dans medieval în interpretarea grupurilor de copii din Borsec, Toplița și Gheorgheni, ai Fundației Sfântu Francisc, precum și în interpretarea tinerilor din Jászapát - Ungaria. Ritmurile muzicale de odinioară ale zilei au fost susținute de formațiile Ineffable, Promenada și Haccacaré, condimentate de altfel cu pașii de dans ai dansatorilor Clubului de Dans KÉK HOLD din Sfântu Gheorghe. La finalul zilei, oaspeții au participat la o serată de dans de salon, serată susținută de

formația Galaxis din Borsec.

Programul zilei de duminică, 19 august 2018, a început cu deschiderea expoziției de cărți poștale vechi la Centrul Național de Informare și Promovare Turistică din Borsec. Și în acest an un program deosebit de atractiv s-a dovedit a fi defilarea tinerilor în haine de epocă. Apoi a urmat felicitarea tinerilor, care în cursul anului 2018 au împlinit sau vor împlini 18 ani, de către domnul primar al orașului Borsec, Mik József. Programul a continuat cu evaluarea și premierea celor mai frumoase desene realizate în cadrul Concursului de desen, cu tematica ”Borsecul de altă dată”. Apoi au urmat spectacolele interpretate de grupurile de copii din Borsec, respectiv Grupul de copii ”Florile din Poiana Zânelor”, precum și Grupul de copii Andantini. Ritmurile muzicale de odinioară au fost susținute de formațiile Amabile Duo, Lavinia Răducanu & Gabi Muzicas și nu în ultimul rând artiștii Operei Maghiare din Cluj Napoca ”Operett Group Project.

Cu ocazia evenimentului a apărut ediția specială a ziarului Izvorul Lobogó – ziarul de odinioară al stațiunii.

Organizatori: Primăria oraș Borsec, Fundația Pro Borsec

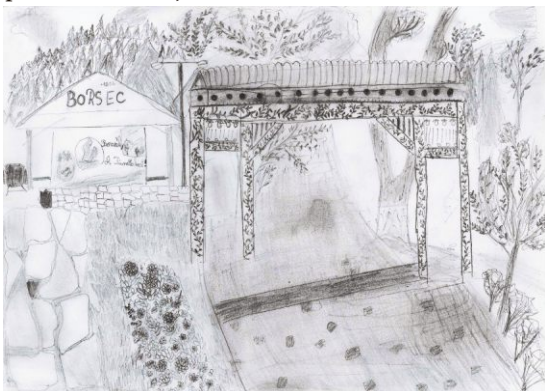
Susținători: Consiliul Județean Harghita, Primăria oraș Borsec, Fundația Pro Borsec

Centrul Național de Informare și Promovare Turistică

CONCURS DE DESENE

Lucrări sosite la concursul de artă plastică ”Stațiunea Borsec - Borsecul de Altădată”. Felicitări și mulțumim participanților pentru contribuția la acest eveniment.

Echipe de organizare Borsec

Rancz Ilka Andrea - Tirgu Secuiesc

Elekes László - Borsec

A.M. KRÁNPULÁSUNK
Rancz Árpád - Tirgu Secuiesc

ADORMIREA MAICII DOMNULUI –TEMEIUL ȘI GARANȚIA ÎNVIERII NOASTRE

Praznicul Adormirii Maicii Domnului este cea mai de seamă dintre sărbătorile Preasfintei Fecioare Maria, Născătoarea de Dumnezeu. În Sfânta Scriptură nu aflăm nimic despre Adormirea Maicii Domnului. În schimb, cântările și imnele de la Vecernia și Utrenia sărbătorii ne vestesc adevărata tradiție a Bisericii în această privință.

"Întru adormire lumea nu ai părăsit", îi cântăm Maicii Domnului în troparul de la sărbătoarea Adormirii din 15 august. Iar laitmotivul celor 12 icoase ale Maicii Domnului îl constituie cuvintele: Bucură-te, ceea ce ești plină de har, care întru Adormirea ta nu ne lași pe noi!

Mărturisim astfel prezența spirituală a Maicii Domnului în lume, purtarea ei de grijă față de oameni, mijlocirea ei în rugăciune pentru binele și pentru mântuirea lor. Pe scurt, o mărturisim pe Maica Domnului și ca Maica a noastră, plină de grijă și de dragoste, izvor nesecat de milostivire pentru toți cei necăjiți și împovărați.

Învierea Mântuitorului se revelează în Adormirea Maicii Domnului și întregul ei sens apare acum cu claritate. Învierea nu a fost rodul unei minuni particulare, ci un dar adus omenirii de către Hristos tuturor celor ce vor să se mântuiască. De aceea mormântul Sfintei Fecioare este văzut ca propovăduitor și vestitor al vieții veșnice. Adormirea Maicii Domnului este atât temeiul, cât

și garanția mântuirii noastre, pentru că așa cum Fecioara-Mamă a înviat întru Învierea Fiului, la fel și sfinții vor învia cu ea împreună (Sf. Ioan Damaschin, „Dogmatica”, Edit. Anastasia, București, 2004, p. 16).

După învierea și înălțarea Domnului Iisus Hristos, adormirea Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea este cea mai apropiată și mai vie încredințare de slava menită celor ce cred în Dumnezeu. Preacurata Fecioară Maria n-a fost ținută mult timp în „legăturile morții” și în „tărâmul stricăciunii”, ci după trei zile s-a descoperit că a înviat, asemenea Fiului ei, Domnul Iisus Hristos. Biserica nu vorbește despre înviere și înălțare, ci o numește numai „mutare”, pentru că învierea și înălțarea Născătoarei de Dumnezeu nu este mărturisită în Sfintele Scripturi, așa cum se întâmplă cu învierea și înălțarea Fiului și Dumnezeului nostru.

Imaginea scripturistică de referință a adormirii și învierii Maicii Domnului devine versetul 11 al Psalmului 44: „Șezut-a împărăteasa de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haină aurită și prea înfrumusețată”. Acest verset închipuie profetic slava veșnică a Fecioarei în ceruri, precum și starea sufletului mântuit după moarte, îmbrăcat în veșmântul de slavă al dumnezeirii, amintind de transfigurarea și schimbarea la față a Mântuitorului Iisus din Muntele Tabor. Astfel, cele două imagini ale transfigurării, a Domnului și, respectiv, a Fecioarei Maria, constituie temeiul și modelul transfigurării tuturor celor îndumnezeiți prin har dumnezeiesc (Sf. Ioan Damaschin, „Dogmatica”, Edit. Anastasia, București, 2004, p. 17).

Adormirea Maicii Domnului închide ușile morții, pecetea Născătoarei de Dumnezeu este pusă peste neant, acesta fiind pecetluit sus de Dumnezeu-Omul și jos, prin cea dintâi făptură înviată. La sfârșitul parcursului ei pământesc, Fecioara Maria nu trăiește nici agonia, nici catastrofa finală: ea trece de la viață la Viață. Dacă moartea lui Iisus Hristos a fost liberă, Sfânta Fecioară, dimpotrivă, trece conform legii universale, de la firea cea căzută prin ușa morții, fiind înviată prin puterea Fiului ei, ca o certitudine a învierii noastre.

Biserica sărbătorește praznicul Adormirii Maicii Domnului ca pe un al doilea Paște tainic și preaslăvește înainte de sfârșitul timpurilor, mărirea primei făpturi îndumnezeite.

Pr. Nicolae Ciupudean

ÎMBOGĂȚIREA EVENIMENTULUI BORSEC FEST – FESTIVALUL NOSTALGIC

Acum 7 ani s-a născut ideea de a realiza evenimentul Borsec Fest – Festivalul Nostalgic. De atunci an de an, organizatorii doresc să îmbogățească programul festivalului. Totuși nu se renunță la programul care cuprinde defilarea tinerilor îmbrăcați în haine de epocă pe Bulevardul 7 Izvoare, la seratele de dans de salon și la balurile stradale.

Dorim să ne împărtășim momente din acele vremuri sau

noi idei, dumneavoastră cei care aveți amintiri din acea perioadă de glorie a stațiunii Borsec.

Aceste informații le primim cu drag în scris pe mail la adresa turism.borsec@gmail.com sau personal la Centrul Național de Informare și Promovare Turistică din Borsec.

Vă mulțumim și vă așteptăm, împreună să realizăm un festival magic.

PE POTECI, SPRE INIMA TA – EPISODUL 62 FILMAT LA BORSEC

În luna iunie 2018 s-a filmat un episod despre Borsec care a fost introdus în planul de activități de promovare pe anul 2018 al Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Giurgeu. Filmul a fost difuzat pe canalul tv Travel Mix dar se poate accesa și pe youtube Pe poteci, spre inima ta! Ep 62: Borsec și munții Giurgeu: ”Episodul prezintă zona stațiunii Borsec și a munților Giurgeului (județul Harghita). S-au filmat două peșteri, precum și o porțiune din Banda Roșie a Carpaților. Cu poieni, păduri, afine și câteva animăluțe și cu impresia generală că stațiunea Borsec se ridică mult deasupra altor stațiuni de la noi din țară, cel puțin ca îngrijire și amenajare. Realizator: Ioan Stoenică”

Vă prezentăm câteva gânduri și descrieri de pe pagina web personală al lui Ioan Stoenică, <https://ioanstoenica.com/> :

” Emisiunea „Pe poteci, spre inima ta!” a început să fie difuzată la TVS Brașov în februarie 2014 – și a crescut, inițial, cu un episod nou la fiecare două săptămâni. Ideea de bază din spatele acestei emisiuni este aceea de a trezi în oameni dragostea pentru natură dar și dorința de a se afla mai aproape de ea. Dorința de a descoperi mai mult, de a ajunge pe munte și, mai ales, de a face asta într-un mod mai înțelept, educat, mai plin de bunătate și sentimente frumoase.

Merg pe poteci, știind că ele mă vor ajuta să ajung cumva la inima oamenilor – unde să trezesc sentimente și dorințe și părți bune, adormite poate de multă vreme.

Din aprilie 2016, emisiunea s-a mutat la postul național de turism Travel Mix, care emite din București la nivelul întregii țări (prin Rds, Upc etc).

Informațiile prezentate în emisiune nu vor fi niciodată suficiente, așa că emisiunea nu este în primul rând una informativă. Informațiile există, le puteți găsi în atâtea surse – eu încerc în primul rând să trezesc dorința oamenilor de a merge și de a se informa. Dacă nu există dorința de a învăța, de a crește, degeaba prezinți informații. Și mă bucură că, în urma

părerilor primite de la mulți urmăritori, realizez că acest lucru chiar se întâmplă!

Mi-aș dori ca asta să fie valabil pentru cât mai mulți oameni și, cu puțin ajutor (chiar și din partea voastră, a celor ce urmăresc emisiunea), să reușesc să fac cât mai multe episoade, cât mai frumoase, în cât mai mulți munți de la noi din țară (și poate cândva și de afară). Deja au fost oameni care m-au ajutat în acest fel și le mulțumesc, pentru că astfel emisiunea a putut să meargă mai departe.

Multe zile se uită, multe trec fără rost”, spune melodia... și sufletul meu, de fiecare dată când se întoarce dintr-o excursie plină de frumusețe, de învățăminte, de sentimente... Descoperiți și voi munții României, prin intermediul jurnalelor semnate Ioan Stoenică. Găsiți aici și sfaturi utile despre mersul pe munte, despre echipament, dar și dorința de a ajunge și voi mai aproape de munte!”

Impactul asupra celor care au vizualizat cele 62 de episoade a fost unul pozitiv, în special în privința episodului filmat la Borsec. Multe persoane au sosit la Borsec datorită filmului vizualizat și au intrat la Centrul Național de Informare și Promovare Turistică menționând că au fost încântați de prezentarea zonei și doresc să viziteze obiectivele: izvoarele cu apă minerală carbogazoasă, peșterile și Poiana Zânelor din Rezervația Naturală de Tip Geologic ”Scaunul Rotund”, să parcurgă traseul spre Făget. Totodată Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Giurgeu, a realizat o broșură despre zona de nord a județului Harghita, realizată în limba română, maghiară și engleză, care prezintă informații și despre Borsec: așezare, obiective de vizitat, activități de a petrece timpul liber, posibilități de tratament, posibilități de a ajunge la Borsec și lista spațiilor de cazare.

Dorim să mulțumim Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Călimani-Giurgeu pentru această inițiativă și lui Ioan Stoenică pentru că ne-a prezentat regiunea cu pasiune și profesionalism.

Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Borsec

CEAFĂ DE PORC CU SOS DE MIERE, MUȘTAR ȘI USTUROI

Rețetă din bucătăria lui Sanyi

Cum încă nu s-a terminat sezonul grătarelor în aer liber, vă prezentăm rețeta unui sos care se potrivește perfect cu cefele pe care obișnuim să le mâncăm simple.

Se ia o bucată zdravănă de ceafă (250 g), care se pregătește la grătar, cu sare și piper, așa cum știe fiecare.

O linguriță de muștar clasic se amestecă cu un cățel de usturoi zdrobit și cu o jumătate de linguriță de miere (sau mai mult, eventual mai puțin, în funcție de preferințe). Cu sosul obținut se unge ceafa gătită și se dă la masă.

INTERVIU CU MOSNEĂG ILONA

Ca și în anii precedenți, și anul acesta ești un membru de bază al organizatorilor al Festivalului Nostalgic. Care este rolul tău? Care sunt acele lucruri despre care publicul nu știe dar sunt activități importante?

Anul acesta ne pregătim doar cu un spectacol, nu mi-au solicitat ajutorul în organizare. Până eram un membru de bază în organizare, mă ocupam de procurarea rochiilor, pregătirea acestora, participam la probele de dans, la fiecare detaliu. Au fost ani în care doar eu am realizat întreaga coreografie, în alți ani împreună cu Kelemen Ferenc. Anul acesta, fiica mea, cea mică, Mosneag Szidónia, a pregătit o coreografie.

Când am sosit, chiar atunci aveai probă de dans cu copiii. Când putem vedea spectacolul, ce vor prezenta?

Privind programul festivalului, vor urca pe scenă duminică. Copiii fac parte din Grupul de Dans Tündé kert Virágai. Vor fi cinci perechi și vor dansa vals, potrivit evenimentului.

Îmbrăcămintea de epocă din cadrul festivalului se datorează ție. Cum s-a născut această idee?

Da, cu hainele de epocă mereu am avut dificultăți, le închiriam greu. Pentru a treia ediție a festivalului ne-am gândit că ar fi mai bine să le avem pe cele proprii. Fiica cea mare, Orbán Aranka, împreună cu o altă croitoreasă din Ciumani, în două săptămâni au realizat 15 rochii, pe baza vechilor vederi. Pe lângă acestea au cusut și accesorii: pălării, poșetuțe. În fiecare an mie îmi revine rolul de a le păstra în ordine. Eu le spăl, le calc, le păstrez la Casa de Cultură. Pentru haine am făcut rost de un suport de umerase, pentru pălării la fel. La finalul fiecărui festival, adunate grămadă eu le aleg, le spăl, le calc, le aranjez după model și mărime. În fiecare an apare câte o rochie sau două în plus dar care aproape nimeni nu le observă.

Nu doar la festivalul Borsec Fest te putem întâlni, ci iei parte și la organizarea a mai multor evenimente culturale. Care sunt acelea?

Din anul 2004, sunt multe evenimente care eu le-am organizat sau la care am participat: diferite baluri, spectacole, evenimente.

Dacă ne întorcem puțin în trecutul cultural al Borsecului, tu ai fost cea care după o perioadă de stagnare, ai trezit la viață această lume.

Da, am venit la Borsec în anul 1986. Cam pe atunci încă

puteam discuta despre viața culturală activă, dar după anii 1990 nu se mai petrecea aproape nimic la Borsec. Atunci am înființat o trupă de teatru dar care nu a rezistat mult timp, iar după multă organizare, în anul 2004 s-a înființat trupa de dans Tündé kert Virágai. Prima dată am urcat pe scenă la data de 26 iunie la Zilele Județului Harghita, pe 27 în Borsecul de Jos, apoi pe 4 iulie la Festivalul Berii. Spectacolul atât de mult i-a plăcut publicului că în luna august am mai prezentat o dată spectacolul și sala era plină. Apoi ne-am tot înmulțit, iar la spectacolul de Crăciun au urcat pe scenă 55 de copii.

Cum ai putut să te ocupi de 55 de copii deodată?

Îi iubesc, dar nu a fost ușor. Pe atunci și posibilitățile erau altele, sala de la Casa de Cultură era încălzită doar cu o sobă. Au fost situații când la mine acasă veneau cei 55 de copii, și acolo făceam repetiții. Cei mărișori se așezau pe jos, pe cei mici îi așezam pe ceva mai înalt, iar cei mari cântau pe hol căci nu mai aveau loc în cameră. Apoi prezentam spectacolele iar publicul îi îndrăgea.

Pe lângă spectacole am organizat și baluri (Bal Mascat, Balul Ana, Balul Katalin), am participat cu spectacole în localitățile învecinate, am participat la concursuri. Pe lângă acestea am avut și o trupă de teatru a adulților, numită Légy Komoly.

Este destul de variată această activitate. Ce rezultate ai atins?

În primul rând, Tündé kert Virágai este o trupă de dans popular, dar au învățat câte puțin și din stilul rock an roll, cha-cha-cha și majoret. Am avut success cu dansurile și cântecele populare. Ani de zile am participat la concursul "Csak Tiszta Forrásból", unde am atins rezultate maxime. Doresc să îi evidențiez pe Elek Ágota și Gidró István care au participat la multe concursuri județene și naționale de cântece populare precum și pe Szabó Franciska. Am fost clasați de multe ori pe locul întâi la concursurile județene de muzică populară. Din 2004 până în anul 2012 am participat la toate evenimentele culturale organizate în oraș, iar din 2012 între copii s-a realizat o diferențiere, astfel trupa de dans Tündé kert Virágai a ajuns pe locul doi.

Ne povestești puțin despre trecutul tău profesional?

Și-au îndreptat atenția asupra mea încă de când eram la școală. Începând cu anii 70 am tot urcat pe scenă, apoi am devenit membru al grupului de dans din Ciumani, la liceu am cântat cântece populare și țigănești, am fost și solista unei formații. Pe lângă acestea am fost în turnee împreună cu grupul din Ciumani, și am fost și membru al formației de dans Hóvirág. În perioada școlii am umblat la cursuri particulare de actorie la Târgu Mureș la Csorba András, urmând ca la facultate să continui în acest domeniu. Dar așa s-a întâmplat că atunci l-am cunoscut pe soțul meu care era membru în orchestra muzicală...

Deci ai renunțat la carieră pentru familie?

Exact, dar copiii mei au continuat pe acest drum. Aranka și Panna au simțit dezvoltat pentru creație, Gellért cântă la instrument și vocal, Szidi are înclinație spre dans. Nepoții încă sunt micuți dar și ei au înclinație spre acest domeniu.

Mulțumesc frumos pentru această discuție, îți doresc multă răbdare și de acum înainte!

DESPRE A 18-A EDIȚIE A TABEREI DE MICOLOGIE

foto: Farkas Aladár

Asociația de Micologie Kálmán László a organizat și anul acesta tradiționala tabără micologică.

Tabăra a fost organizată în Remetea cu sprijinul Consiliului Județean Harghita și al Asociației sale de Dezvoltare Intercomunitară Harghita. Au fost peste o sută de participanți, majoritatea din regiunea Ardealului dar au fost și din Ungaria. Mai mult de o sută de persoane au fost în tabără, majoritatea din Transilvania, dar mulți și din Ungaria. A fost plăcută revederea membrilor care au fost și în tabăra organizată la Borsec, în anul 2009.

Timp de patru zile au umblat în Munții Gurghiului dar un grup a ales o zi să vină și în Munții Giurgeului. S-a inventariat o listă

de 281 de specii de ciuperci, dintre care 76 sunt specii comestibile. Participanții au avut ocazia să cunoască patrimoniul natural și construit din Remetea: morile de apă, casa tradițională Tibor Cseres, Casa Sáska și mai multe localități din Bazinul Gheorgheni. Seara au fost prelegeri profesionale, au prezentat și Moeszia – revistă de specialitate de micologie nr. 9-10 și s-a prezentat calendarul de perete pentru 2019 "Erdélyi gombanaptár 2019".

Am văzut fotografiile foarte frumoase despre ciuperci realizate de către Zsigmond Győző, Sándor Zoltán, Márkodi Ernő și Márkodi Vera. S-a premiat "Cea mai frumoasă ciupercă" precum și diferite tipuri de murături de ciuperci, care le-am putut gusta la cina festivă. Premiul care poartă numele Pázmány Dénes, a fost înmănat profesorului universitar Dr. Benedek Lajos, de la Universitatea Szent István din Budapesta. Lauda a fost spusă de către Pál-Fám Ferenc, profesor la Universitatea Kaposvár din Ungaria. Evenimentul s-a încheiat cu o cină festivă și cu speranța că anul viitor ne vom întâlni la Satu Mare. Dr. Zsigmond Győző, președintele Asociației de Micologie, a dăruit tuturor participanților un calendar 2019 de buzunar cu ciuperci, lucrarea grafică fiind realizată de Gerendi Anikó.

Este un lucru major faptul că Asociația de micologie Kálmán László, LKGE, și-a mărit grupul cu încă un membru, borseceanul Kolozsi István, care în perioada taberei a condus una dintre excursiile, iar fotografiile sale le vom vedea în curând în paginile Ziarului Izvoarele.

Traducere după: Farkas Aladár

A MURIT EIGEL ÁGNES - CEL MAI VECHI CETĂȚEAN AL TUTUROR TIMPURILOR DIN BORSEC

De-a lungul deceniilor ne-am tot adus aminte de Ági mama, dânsa a fost doamna educatoare pentru mulți borsecenii. Dânsa timp de 30 de ani a lucrat ca și educatoare și directoare la grădiniță. Pe vremea aceea, grădinița era în casa Lengyel, unde acum este magazin ABC. A sosit din Sopron, tot acolo a terminat și studiile în domeniul educației. Soțul dânsi a fost ofițerul Eigel László. A dat naștere la trei copii, dar singurul fiu supraviețuitor a fost Tibor, ceilalți doi au murit când încă erau copii.

A lucrat în învățământ până în anul 1971, apoi a mai trăit timp de 47 de ani ca pensionar, 43 de ani ca văduvă. Activitatea sa pedagogică, în anul 2001, a fost recunoscută și premiată cu medalie de argint – floare de colț. Privind informațiile pe care le am, premii similare, în Borsec au mai primit doar Reichenberger Ildikó și Bajkó Ferenc.

De ani de zile trăia la Gheorgheni, într-un centru de bătrâni, Sf. Elisabeta. În anul 2014 Primăria orașului Borsec, i-a acordat titlul de cetățean de onoare fiind cel mai învârstă pedagog al orașului. Premiul a fost preluat de fiul său, Tibor, pe care l-am pierdut anul trecut în luna februarie.

În ultimul interviu acordat, la întrebarea reporterului despre secretul unei vieți lungi, a răspuns că „timp de 70 de ani a băut doar apă de Borsec.” O publicitate mai bună nici nu este necesară pentru

apa de Borsec.

A trăit 106 ani și jumătate, iar la nivel de Borsec, poate și la nivel județean, este un record. Cunoaștem doar 3-4 persoane care erau aproape sau peste vârsta magică de 100 de ani: Kopacz Gyuri bácsi și Moldován Mihály (99), Váradi Ferenc (100), Mik Erzsike néni (104).

Eu am reușit să îi iau interviu doar lui Kopacz Gyuri dar cu siguranță și ceilalți ar fi putut să spună o mulțime de lucruri interesante.

Traducere după: Farkas Aladár

CUM SE SPĂLAU PE DINȚI STRĂMOȘII NOȘTRI?

Pentru mulți dintre noi, spălutul dinților face parte din rutina zilnică. Dar cum își păstrau igiena cavității bucale strămoșii noștri, pe vremea când nu existau periuța și pasta de dinți în forma în care le cunoaștem astăzi?

În anii 3500-3000 înaintea erei noastre periuța de dinți exista deja în Babilonia și Egiptul Antic, sub forma unei crenguțe al cărui capăt a fost zdrobit pentru a-l scămōșa. S-au găsit asemenea periuțe în vechile morminte egiptene, înmormântate pentru a-i servi defunctului în viața de după moarte.

În jurul anului 1600 î.e.n., chinezii mestecau rămurelele unor arbori exotici, cu miros plăcut, pentru a avea respirația proaspătă. Probabil că tot chinezii au fost și cei care au creat prima periuță de dinți care seamăna cu cea cunoscută de noi, fixând peri de porc pe un bețișor din bambus sau un os sculptat. Ajungând în Europa, invenția a fost oarecum adaptată, europenii preferând părul de cal, mai moale decât cel de porc. Englezul William Addis a realizat prima periuță de dinți modernă în 1780, iar prima periuță cu trei rânduri de păr datează din 1844. Odată cu descoperirea plasticului, s-a putut proceda la realizarea unor periuțe și mai moi în anii 1950.

Cât despre pasta de dinți, locuitorii Egiptului Antic foloseau deja un amestec sub formă de pulbere pentru a-și freca dinții. Pulberea a fost cunoscută și folosită și de romani, greci, chinezi și indieni, amestecul conținând diverse ingrediente: copită de bovine arsă și zdrobită, coajă de ou, de moluște, oase, cărbune sau scoarță de copac zdrobite. Important era să fie abraziv și, eventual, să conțină și ingrediente cu miros plăcut.

În anii 1800 au avut loc primele încercări pentru a realiza o pastă de dinți modernă, dar și în cazul acestor prime încercări a fost vorba de un amestec sub formă de pulbere, conținând săpun, praf de cretă sau cărbune. În 1850 a apărut Creme Dentifrice, prima pastă la borcanel. În 1873, Colgate a început să producă pastă de dinți la borcanel în cantități industriale, tubul cunoscut astăzi fiind lansat pe piață abia în anii 1890.

Așadar, instrumentele pe care le folosim zilnic pentru a ne păstra sănătatea orală sunt foarte recente. În schimb, se pare că noi, oamenii erei moderne, suntem mult mai dispuși riscului de formare a cariilor dentare decât ne fuseseră strămoșii, alimentele rafinate sau cele cu conținut ridicat de

Fazakas Emese

MULȚUMIRI !

Adresez mulțumiri domanei Éva Szócs pentru donația făcută Muzeului de Istorie Locală – Muzeul Apelor Minerale din Borsec.

Este o machetă din anii 1950 și îmbogățește colecția de

expoziție locală.

Nu lăsați ca obiectele noastre de valoare să dispară. Lucrurile care par a fi vechi și demodate, pot fi importante și pot fi salvate pentru a putea beneficia de acestea și generațiile viitoare.

Traducere după: Aladár Farkas

ANUNȚ !

Ziarul apare cu sprijinul Primăriei Borsec și este distribuit gratis borsecenilor.

Dorim ca ziarul Izvoarele – la fel ca și ediția în limba maghiară – să fie editat și de către cetățenii Borsecului, membrii comunității. Vă așteptăm în echipă!

Articolele și fotografiile se pot trimite la adresa de mail al Centrului Național de Informare și Promovare Turistică din Borsec: turism.borsec@gmail.com

Informații de stare civilă

Nașteri	
Fazakas Ádám	12.08.2018.
Căsătorii	
Nagy Botond - Lőrincz Linda	10.08.2018.
Popalapte Marian – Bajkó Livia	11.08.2018.
Decese	
Eigel Ágnes	05.02.1912 - 19.08.2018.
Szócs Ernő	01.06.1958. - 20.08.2018
Patka Károly	1938. - 2018. decedat la Târgu Mureș

Primăria Oraș Borsec
str. Carpați nr.6/A

I SSN 2601 - 1018

Tehnoredactare: sc artmobil - group srl
Tipografia: F&F INTERNATIONAL - Gheorgheni